

Startnotitie voor het plan van aanpak 'een nieuw thuis in Dalfsen'.

1. Waarom een plan van aanpak?

Het huisvesten van vergunninghouders (vluchtelingen met een verblijfsvergunning) is niet nieuw. Vergunninghouders zijn ook de afgelopen decennia opgevangen en begeleid bij hun komst in Dalfsen. De taakstelling is de afgelopen jaren echter gestegen en de kans is groot dat ook de komende jaren het aantal te huisvesten vergunninghouders hoog zal zijn.

De grotere aantallen zorgen voor extra druk op bestaande voorzieningen en processen, op vrijwilligers en professionals. Ook voor inwoners en organisaties in de verschillende kernen betekent dat er meer nieuwe dorpsgenoten zijn, die de taal in het begin nog niet of nauwelijks spreken en een andere culturele achtergrond hebben. Kortom, het is nodig om een plan van aanpak voor de integratie van nieuwkomers te maken.

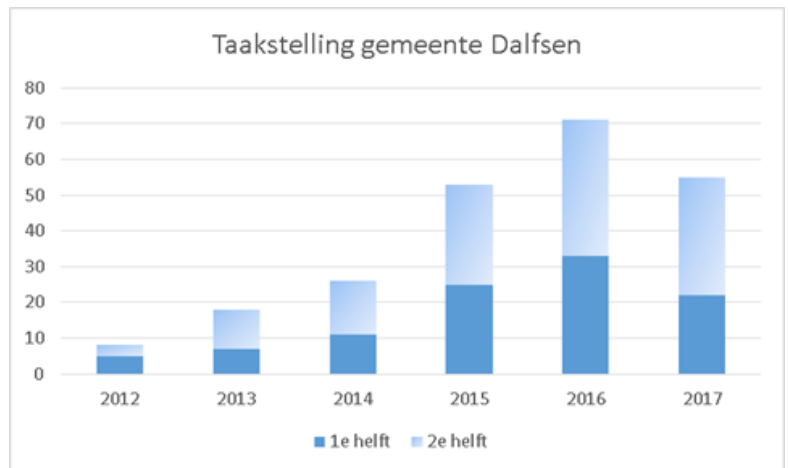

Fig.1: Ontwikkeling taakstelling (2^e helft 2017 is schatting)

2. Wat komt er in het plan van aanpak te staan?

Het plan van aanpak omvat alle maatschappelijke terreinen die in beeld komen op het moment dat vergunninghouders zich in Dalfsen hebben gevestigd. We denken daarbij aan:

- 1 De ontvangst en eerste stappen bij vestiging in de gemeente Dalfsen
Huisvestingsgerelateerde processen, de voorbereidingen vooraf, de intake, bijstand, start van de inburgering, de kennismaking met de omwonenden, etc.
- 2 Taal en inburgering, participatie en werk
Taallessen en in de praktijk brengen van de taal, maatschappelijke begeleiding, participatieverklaringstraject, zinvolle daginvulling en toeleiding naar werk
- 3 Onderwijs en voorschoolse voorzieningen
NT2 onderwijs en leerlingenvervoer, VVE en peuterspeelzaalwerk.
- 4 Integratie in de buurt, wijk of dorp
Verbinding in de buurt. Kennismaken met het dorp. Sport en recreatie, kunst en cultuur, buurtactiviteiten, vrijwilligerswerk, etc.
- 5 Preventie, begeleiding en hulpverlening
Vroegsignalering, toegankelijkheid van laagdrempelige voorzieningen en opvoedondersteuning, interculturele communicatie & hulpverlening.

In het plan van aanpak beschrijven we per thema hoe de situatie nu is, wat onze ambitie is, wat op dit moment knelpunten zijn en de acties die we de komende tijd gaan in of uitzetten. Dit resulteert in een uitvoeringsgerichte beleidsnotitie met een concrete planning.

3. Met wie stellen we het plan van aanpak op?

Op een aantal onderdelen hebben we een duidelijke regierol in afstemming met de uitvoerende organisaties. Denk bijvoorbeeld aan het intakeproces, de maatschappelijke begeleiding, het traject richting werk en inkomen en hulpverlening.

Op het thema integratie, maatschappelijke participatie, preventie en welzijn hebben we als gemeente een kleinere rol en zijn we voor een groot deel afhankelijk van de initiatieven en activiteiten die door inwoners en organisaties zelf worden geïnitieerd. We kunnen hier vooral faciliterend of stimulerend zijn. Daarom is de input van inwoners en organisaties van groot belang en kiezen we hier duidelijk voor een hogere trede op de participatieladder.

Werkgroepen vergunninghouders

In april is een werkgroep 'vergunninghouders' met betrokken organisaties opgericht. Daarin zitten de volgende deelnemende organisaties:

- Vluchtelingenwerk
- Humanitas
- Taalpunt
- Landstede taalonderwijs en vrijwilligerssteunpunt
- Enoch taaleducatie
- Participatieraad
- SMON Welzijn vanuit de welzijnsorganisaties
- Betrokken medewerkers vanuit de gemeente (consulenten werk en inkomen, jeugdhulp, netwerker bedrijven).

De werkgroep is opgesplitst in twee subgroepen: 'scholing, inburgering en participatie', en 'preventie, zorg en welzijn'. We betrekken deze werkgroepen uitvoerig bij het opstellen van het plan van aanpak, omdat zij een groot onderdeel zijn van de uitvoering in de praktijk zoals die nu is en ons goed kunnen adviseren. Ook kunnen zij een belangrijke rol vervullen in het verdere participatietraject.

In gesprek met inwoners en maatschappelijk middenveld

Naast de werkgroepen met organisaties en medewerkers die in de uitvoering direct met de doelgroep te maken hebben, zijn er nog veel andere potentiële gesprekspartners, die we willen betrekken. We denken aan:

- Vergunninghouders (die recent in Dalfsen zijn komen wonen, en die hier al langere tijd wonen)
- Omwonenden en geïnteresseerde/actieve inwoners
- Het verenigingsleven (sport, recreatie en cultuur)
- Plaatselijk belangen
- Diaconieën
- Huisartsen
- Scholen
- Het lokale bedrijfsleven
- Sociale kernteams

We zullen op diverse manieren met deze groepen in gesprek gaan. Eén daarvan is om in november/december brainstormavonden te organiseren waarbij we ideeën van inwoners en lokale verenigingen/diaconieën of andere verbanden verzamelen en het draagvlak proberen te vergroten.

4. Wat zijn inhoudelijke uitgangspunten?

Het plan van aanpak is gericht op een **zo goed en snel mogelijke integratie van vergunninghouders in de gemeente Dalfsen**. Daarvoor:

- is **draagvlak nodig onder inwoners**. Daarom willen we ontmoeting en verbinding in de buurt en kern stimuleren en faciliteren. We hebben de overtuiging dat dit mogelijke vooroordelen en angst (deels) kan voorkomen en dat dit de kans op een succesvolle integratie vergroot.
- zetten we in op een **zo snel mogelijke taalverwerving** van vergunninghouders, van jong tot oud. Het spreken van de Nederlandse taal is immers een vereiste om een baan te kunnen krijgen en te kunnen integreren.

- zetten we in op een **zinnvolle daginvulling** voor vergunninghouders, zo snel mogelijk na huisvesting in Dalfsen. Dit om de integratie te bevorderen, de kans op werk te vergroten en verveling en sociaal-psychische problematiek te voorkomen.
- zoveel als mogelijk gekeken naar de **talenten, vaardigheden en drijfveren** van mensen (zonder dat dit vrijblijvendheid met zich meebrengt).
- zetten we in op **preventie en laagdrempelige ondersteuning** om mogelijke problemen die (zijn of kunnen) ontstaan bij gezinnen en individuen vroegtijdig te herkennen en op in te kunnen spelen.
- is **maatwerk** nodig, waarbij gelijke situaties vragen om een gelijke aanpak, en verschillende situaties ook verschillend kunnen worden behandeld. Dit betekent ook dat de inburgeringstrajecten waar de gemeente regie op voert, op maat gesneden zullen zijn.

In het plan van aanpak worden deze algemene uitgangspunten vertaald in concrete doelstellingen en actiepunten, zodat we kunnen monitoren en sturen.

5. Wat gaat het kosten?

Op dit moment is het niet mogelijk om al een goede inschatting te maken van het benodigd budget. We hebben nog geen compleet beeld en weten niet wat er uit de gesprekken met o.a. organisaties en inwoners komt.

Een aantal dingen weten we wel, namelijk:

- dat het bijstandsbestand de komende jaren verder zal gaan groeien en dat ook de bijzondere bijstandsuitgaven stijgen (de verhoogde uitgaven voor bijzondere bijstand zijn (deels) al meegenomen in de voorjaarsnota).
- dat het verhoogde aantal statushouders dat hier komt (mogelijk tijdelijk) een extra werkbelasting is en wordt voor met name de consulenten Werk en Inkomen en de administratie, evenals voor Vluchtelingenwerk.
- dat de hogere kosten voor maatschappelijke begeleiding door Vluchtelingenwerk en het participatieverklaringstraject kunnen worden gedekt door de vergoeding die we vanuit het COA krijgen.
- dat we extra budget nodig zullen hebben voor de uitvoering van het plan van aanpak.

Hoe hoog het extra benodigde budget zal zijn, is op dit moment moeilijk in te schatten. In het plan van aanpak komt hier een concreet voorstel voor.

6. Wanneer is het plan van aanpak klaar?

We willen dit plan van aanpak duidelijk met input van inwoners en organisaties opstellen. Dit is ook in lijn met de opdracht van de gemeenteraad. Daarnaast geldt een inspraakperiode. Doordat de bijeenkomsten in de drie kernen niet allemaal in november gepland konden worden, is deze na de kerstvakantie gepland en daardoor staat het plan van aanpak nu in april in de raad gepland.

Tussentijds worden door de intensieve samenwerking de nodige aandachtspunten al opgepakt. Zo worden er nieuwe werkafspraken gemaakt waardoor er meer afstemming is tussen organisaties en meer regie kan worden gevoerd op het integratieproces van een vergunninghouder. Ook is het participatieverklaringstraject in een pilotvorm van start gegaan en wordt er door de participatieraad en het welzijnswerk een werkgroep vergunninghouders opgericht en ondersteund.

September - oktober: *Verdieping en oriëntatie*

- gesprekken met organisaties, bespreking in werkgroepen vergunninghouders
- verkenning van succesvolle initiatieven of pilots in andere gemeenten
- Voorbereiden brainstormavonden (afstemming met participatieraad en plaatselijk belangen)
- Bijeenkomst met vergunninghouders

November - december: *brainstormavonden*

- Brainstormavonden met inwoners, verenigingen, organisaties, etc. (23 november – 8 december)
- Opstellen plan van aanpak

December-januari: *opstellen plan van aanpak*

- Verwerken input brainstormavonden
- afstemming met werkgroepen vergunninghouders
- 17 januari: concept plan van aanpak in college voor inspraak (ter info RIS)

Januari- februari: *inspraakperiode, advies participatieraad*

- 18 januari - 21 februari: inspraakperiode
- Verwerken inspraak/advies participatieraad: 21 februari -7 maart

Maart- april: *college en raadsbehandeling*

- Plan van aanpak in college uiterlijk 14 maart
- Raad: **April**